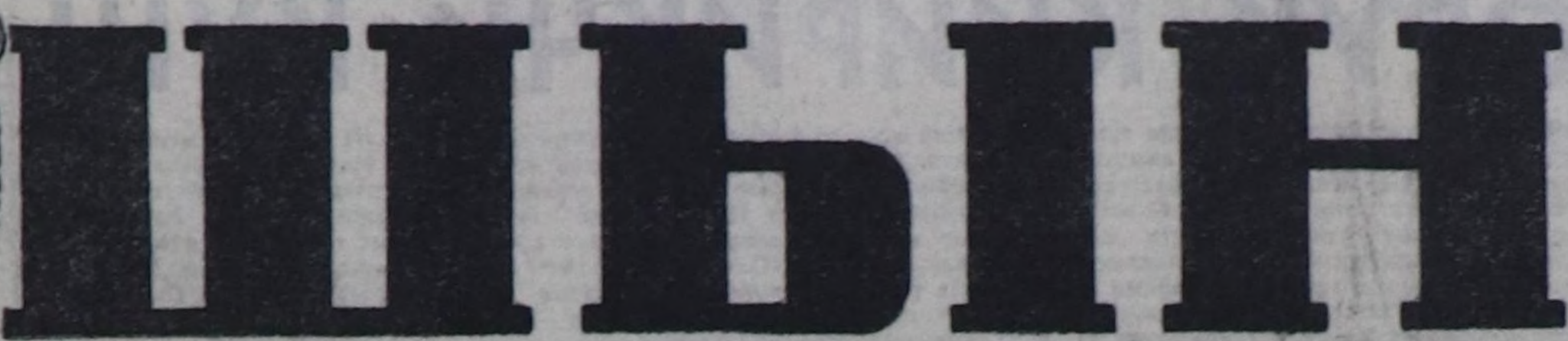

СЭКП Тыва обкомунуң, Тыва АССР-ниң Дээди
Совединиң болгаш Министрлер Чөвүлелиниң органы

Өртээ 3 коп

п р о ф о б л а ч о в у л е л д е б о л г а ш В Л К С М о б к о м у н д а

СЭКП обкомунун бю-
розу, республиканын
Министрлер Чөвүдөли,
профбөлгөчүлөр болгаш
ВЛКСМ обкому район-
нарнын мал чөмөри бе-
леткээр талазы-биле со-
циалисттик чарыжынын
сентябрынын баштайгы
он хонуунун түннелдери-
биле тинлекчи болган
районнар:

— Барыны зонадан —
мал чөмөринин бүгү хө-
вирлеринин он хонукта
мал чөмү единицалары-
нын талазы-биле немелде
өзүлдүзүн 11,8 хуу че-
дирген **Сүт-Хөл район;**

Төп зонадан — мал
чөмөринин бүгү хөвир-
леринин он хонукта мал
чөмү единицаларынын
талазы-биле немелде
өзүлдүзүн 17,7 хуу чө-
дирген **Каа-Хем район;**

— мурнуу зонадан —
мал чөмөринин бүгү хө-
вирлеринин он хонукта
мал чөмү единицалары-
нын талазы-биле немел-
де өзүлдүзүн 22,2 хуу

чөдирген **Мөнгүн-Тайга
район.**

Сүт-Хөл, Каа-Хем
Мөнгүн-Тайга районнар-
га СЭКП обкомунун, Ты-
ва АССР-нин Министрлер
Чөвүдөлинин, профбөл-
гөчүлөрдүн болгаш ВЛКСМ
обкомунун шилчир Кы-
зыл туктарын болгаш
200-2000 рубль акша ша-
налын тыпсыр деп док-
таалда чугаалап турар.

Дыка дески, сырый болгаш бичин-даа бол үшүч чок үнген кымыз-тас шолуде, кес кымыз байы шуужу тур. Чыныгы чебери, кымызды турган тургуч, бисте көөр бейи комбайнер чок; холу — шууралда, караа — мурунда тараалда. Бүгү күнчегин — тарааны чыларч чок, шымары болгаш дүргөн ажал алдырынче угалган. Бот-боттарын мурунарын орадалышн комбайнер аштан майгыстар-ла; бурудалда келген соонда, бедег салтын орунуга тас шол артар. Бо турган улусту-даа, совхоз директору Сагаан-оол Долгарын байыр чедирип, хол көлдүргениш-даа эскербе.

— Дүжүт ажалдаалынын баштайгы беш хонунуру социалисттик чарыкчынын түнели бо дүне үндүрер бис. Ынчангаш «эди изип» тураларын ол-дур. Бистин тараамай-ларыстын хой-аалды бо чылы берген беи. Тараа турал, чынык болур-даа деп, совхоз директору чоргаралын-дыр. Оон оозу чеп, ычмазэжжок мен, серемиде хорамча чок деп болааш, нагыс кес ыла-ылалдым.

— «Бо дүжүт» диндир бе, Сагаан-оол Кызыл-оолович?

— Ийе, дарга, оон эске үе бисте тымызбас, бо комбайнер-дер дүнекини оон бир шак четпизде моон алдырыбас-даа — дээш, оларынч ол үеге чедир чүп хире тараа ажалтаарын хемчээн чүве дег, дар ээлдиче чатып чоруп каан шолду көргүдү-дир.

А комбайнер шолду тазартып чырып-ла тур. Мурунда дозун дег улук кызыл пос чалаан комбайн келди. Ылаа «Тыва АССР-ин алдарык механизатору Күш-ажалчы Аалар орденин» ээлдиче чыгарып чыг чыл дүжүт ажалы тур Фокс Габриэлович Долгаов деп бижээн болду. Оон соонда база бир кымыл бижиктин комбайн сүрүштүр «майкы бастырып» оң. «Тыва АССР-ин алдарык механизатору, Ленин орденин» ээлдиче чыгарып чыг чыл дүжүт ажалы тур Иван Тимеевич Михаленко деп номчул четтиктин. Бо комбайнерын хундулдуу, хой-шынтыкчы, сөөлүзүтүн Көк-Каз хөдө Советтин депутат-ды дээрзин сөөлүдө динна-дым.

Шол бие хову турлаанын аразыгга дозун шолууг үзүктелбейн тур; машиналарын тараа сөөртүп турары ол Бир комбайннын бүккери бистин чанымыска дола бээрге, чолаачы Борсе Орустуг мынар аратты. Тараа чулутур турар аразында комбайнер Александр Сорочкинин оон мурунда улук рекорд тургусканын — хунда 11,5 тонна тараа ажал турган болду. 31 тоюнаа ажагаанын билеш алдым. Рекорд хун бүрүдө чаартынын турар болган-да, Александр Ромашкин тараан-ла ажалды келдирип: чарыкчылар ажалга болгай.

Бистен ырак эвост машиналар болгаш комбайнарын ажалдап турарын хабгарар турар улус база бар. Олар техниктин туза чедиринин — эдикчи-селебарларын, каяккы чыларын болгаш кывар-чар материал-биле хандылар кыр-жилерин — эвенолар-дыр. Оларынч деминг, шалпыкын болгаш тыянгын ажалжыктын оон ачымында комбайнер үрелинжикче барык-ла таварышпайн турар.

Тараа шлууге улус-бичи чыгалажык, ажил-ин-биле тас чыгып турувуста, хун да бажыга олуря берди. Ол үе тургалдан бир машина келди — шалде улуска чек эккелгени ол. Чаз сүтүн, ак элбегин болгаш ногаа зымалын амыланын чүү дээр. Хоочу-повар Талын бие оон ажи Роза Ашисовна дүжүт ажалдаанын да улусту хунда дөрт ката чегерип турар. Бир комплек чегинин өрттэ 30—50 колектен эртпес. А бо дөрт дуга чегерилгенчин чегин совхоз директоруну дууджалан сүзүрүп халас. Социалисттик чарыктын негелдизин сүзүтүп

«ЛЕНИНЧИ ОРУК» СОВХОЗТУҢ УДУРТУКЧУЛАРЫНЫҢ
КИЧЭЭНГЕЙИНГЕ

Социалистик чарышты кайда
бедик дечкелге организастан
болду, мыа айма-ш чед-
дишкенин, кийилер хей-асты
чүтү болу. «Ленин орук»
совхозтун Хайырткы бригада-
зында мынд эвес болу. Та-
чыалчанд чүс-чүс гестар та-
шолдерде чыгышылган. Кескен
тараа саванынн хөлүсөрү
дорт эвес, чамалызы чемдик-
ламалык, орук үзүндө бөзүн
та чамала бар. Салам аризи-
нда таралык майжарт база
бар. Тараазын ажаан аспагын
шөлдөрдө турар сыптар бо-ла
көстүр.

— Бисте - атык кезектер
шуту көк. Мону отакпан
демилдр аризиандын тут ал-
дым, оон башка шимчөөс эт
бы — деп, элчиик-слесарь Да-
вая Назмыраевич Кырма та-
раа чүдүр машина-биле
оралдашкан. Оон тран-
спортеруун шестернязы үрө-
л берген болу. Тараа чүдү-
р шү машинанын пийиз база
чүдө дүүн аймаалат эселэн.
Техника шынарлр септелге
артпаз болганда, ону уауу
септээр уужурга таварыж ту-
рар.

турар, бирээзинин моторун
ушпун каан. Атык кезекте
чүк болганындан оларынн ча-
ныга бээр кийи бөзүн чо-
Комбайнга болташ трактор
тараа соларка, бөзүнн болташ
масло чөйрөр машина дуу-
ажаалдаанын үзүндө көчү-
чүгүл. Билгү турбукө со-
хотун чалгыс мылды машин-
зы үрелген, беш көндүс се-
телге турун келген. Оон
ыйып шү комбайн база ту-
Владимир Клинуховтун ко-
байнынын корбокызы үрелген.

— Суурда чаа корбока ба-
чүве, ону солуй салыпкан бо-
ла, доразан-на аймаалы бер-
ген, эмгекжк таразын кестир-
каалкан турар пийк мен. Ий-
жерер ону экеп бербес боо-
га, отакпан демилдрден ону
тык кезек тыптынн алдым
деп, ол чүгүлалды. Оон эж-
биле казы (пийнээт) чаа
аймаалд чорурү бичин оол-
дара) септелге кылпн турары-
нй хүн көрүп келгенд, оларн
дузалажык кийи-лаз чо-
эдижиик-слесарьлар мынар ча-
даас болу. Ол оолдара дуу-
гүрдөр бөзүн чөк, чалгыс э-
рилд амындаара бөзүн өсө-
үлүстан дилерн. Байдалым

Чамдак мураакыялары беш чомлок дургузунда халас чегерери база берүнген. Бо чүдүлөр дүжүт ажаакчыларына чүгле деткинче эвес, харын аялларынга таарымчалыг байдалларын тургузуп турар.

Шалда 1250 кире тоина таараа дүшкөн, ону байтайгы чүс тоиназы күрүнгө дужааттынган. Совхоз ам-даа бир му тоинаны күрүне шыгжырынгө чорудар. Бис аяаа турувста Сельхозтехкумунуу машиназы 12 тоинаны чүдүрү алды. Машина четирин болза, «Аугу Октябрь» күрүнгө дүжүз жара 1100 тоина таразын болун-даа үс санажымын бол-бур. Комбайнлардан көзү туур кыларга-тесттин богу эвэши, чыны чүдүт эвес болуп турарыну дүргөн сайгарынарга таарымчалыг болдуруп турар.

Тараа ажааган комбайнлар-ниц караа дүкененин он бир шак ажыр чырды. Хурал он ичин шакка үжөн минута чет-теги туура эгелген. Хуралды совхоз директору Долгар Са-лина-оол, партбюро секретари Аяна Федоровна Ситникова болгаз профком даргазы Ма-рия Васильева Жуйкова эр-тирген. Олар республикада, районда болгаз совхозта дү-жүт ажаалдашынын байдалы, тараанын орайтан шыгжынан-дан үненин бачым, аялдын харымсалгалыг болуп, күш-аажыдын сагылга-чүрүмүчү шыгжыран, негелденин чүс тууралары толаларга тайлабыр-лап бергенер. Оору соонда кымдын кычаар аялаларын сайгары карган болгаз со-шынчистик чарык комиссиязынын шиптирлиг бугаар ша-калалары тымыскан. Шанал-лардын дүжүт ажаалдашыла кырип турар чеген ажык-жи-кинчү чээрбин харезин алган. 10, 15 болгон 20 рубльден, шипчир үш ымысала, халас чегененирини шипизмаларын социялистиг чарыштын тил-лекчирлиг болгаз мураакчы-лары уурук-сууруктан ап-ла турду.

Аяллары күүсөрен дээш рес-публиканын туугу организа-циялары эвэши эвес аялларын чоруктарын, Эрткен 8 ай-ларда ууус аял-агачынын адырларынга 41,6 млн. рубль-лик кол фондурлары аягыл-га кирген. Капитал салымч-кыяларын болгаз туугу-монтгаж аялларынга хемчөз эртекен чылдынданан улгакат. Ажылгалга 3 га шөлүдү те-пила комбиназы. Кымылдын ТЭС-те №11 котел, 18 кв ав-торкут, 160 кв электр шуттурмасы, 1496 өрөөнни-лерге шомалар, 140 уруулар турар исли-ча, 45320 дөбө-чүлөрдү болгаз чуртагал-бажычары болгаз союула халдырлыгын, көзү аял-агачын өскө-даа туугуларын кирген. Керээниг аяллар-панын «Тыва септелге-туугу» трест, Тыва авторкут эргеле-ли, «Тыва көзү туугу» трес-тин № 586, 957, 958, 1076 КМК-лары, «Тыва совхоз ту-угу» каттыжышкынын № 4, 6 КМК-лары, «Тыва туугу» трестин № 48 туугу эргеле-ли чедипшкенин күүсөкөнер.

Чамдак кылган аяллар-бизде чегерелешти капитал ту-дугаа ам-даа чедир шиптир-лестимиз туурар айтырлык-гы бол авторкут турар. Ни-тин-биле республикада кол фондурларын аягылгага кыри-ринин, капитал салымчы-ларын болгаз туугу-монтгаж аялларындын планы күүсөт-тимизен. Туугу организациа-ларын 8 айларда нинти туугу-монтгаж аялларындын планын 90,4 уу күүсөккен болза, 1 туугунуу бараанын продук-циязынын планын чүгө 54,4 уу күүсөккен. Чыгакчылар дүжүз ар продукциянын пла-ны көздөшкөн. Тыва туугу-«Шагонартяжкүгү» трестерде Тыва авторкут эргеле-ли

Капитал түдүз 8 айларда

ар 2, 3 КМК-ада («Красноярск тауудугу») республикалар ортукмак деңгээлинде беэни кууду бооп турар. Оон түшүндүк деңгээлинде тауудулар тууралык хемчээли чыл эгизинде деңгээлге 21,4 млн. рубльге өскөн.

Чамалык таудуу организациялары чүгөл планында дааталары кууэстептин турар эвес, а барын көргүзгүлери эртерк чылда деңгээлинде беэни куудуу бэзип турар. Оларын аразында «Шагонар тауудугу», «Тыва» сугу тауудугу, «Тыва» тауудугу, «Тресте «Кызыл Улустур таудугу» эргелен, «Тыва коззэ таудугунун» № 62, 585 КМК-лары, Садыг министрствозунун септелге таудугу эргелети болгаш өскө-даа таудуу коллективтери кирип турар. Олар нитизин-биле 1 млн. рубль ажыг түшүгү таудуу-монтаж ажилдарын чедир кылдынар.

Таудуу организацияларынын уудурукчулары, инженер-техниктери ажилдакчыларын планларын болгаш социалистик хуузаласерини кууэстептин турарын чүгөл материал-техниктерин болгаш акки курулушларын чедиппезинде деп санап турар. Херек кырында чыллагаан чүгөл илэ эвес. Кыкка хой таудуу объектилеринде таудуу материалдарын чедиппезинде аккил турары багай, чүгөл деңгээлде бооп турар. Чагыг таарымчалык үелерде куууугу эжжаа-торлар, буульдерлер, краинар чачыгс ээлдечке ажилдап турары калчап-даа таарышпас. Маастерлер, прорабтар өй-шааида кылыр ажилдарын бөлөктөп, амыр бербидинде чыккы салгыг шахтар, хүлөр нипиталы механизмиерини аккил чок турар таарылалаа-

ры ам-даа хой.

Республиканын бо чылын таудуу программанын күтүсүндер 6 муң ажыг ажилчы күштер негеттинин турар. Ам-тудуга ажилдап турар ажилчыларын саны 7 муң хире аккил, азы планам 2 муң кижэ бээлдеп турар. Мын-таа ажилчы күштерин таарымчалыг, долу ажилдары таудуу организациялар уудурукчулары, инженер-техниктери ажилдакчыларын хууэлестен. Нитизин-биле куш-ажылдын буурукчүлүүн белилерини планы кууэстептин-даа бозд, ажилчы күштерин таарымчалыг таалам-биле планын күтүсүн шыдаава. Оон китпизде «Тыва таудугу» (97,4 хуу), «Тыва коззэ таудугу» трестер (97,8 хуу), «Тыва даа-лугу таудугу» эргелен (93,5 хуу) кирип турар. Куш-ажылдын буурукчүлүүнү планын и ч и кууэстептин таудуу шалел-лаганы ажилдап кошкак организацпал, хой үеин курут кы-яирип турарында болгаш ажилчы коллективтерге куш-ажылдын сагыла-чурумун үрөп турарында. Чаптык чыл нитизинде ажил чок турган-ның, ажил шагын чопшорзөк чук үккенин чыллагаан-ның 18,8 муң рубльдин кылды турарын. Моон түшүндүлде 791 муң рубльдин таудуу-монтаж ажилдары чедир кылдынар.

Куш-ажылдын буурукчулүүн таудуу-монтаж ажилдарын механизмисттарини дорт хамарылмагыр. Амгы үелде таудууларын 56 хуузу чыккы биле кылыр ажилдаа хой түшүгүн «Тыва совхоз таудугу» каттыжкынында, «Тыва таудугу» тресте, септелге таудуу эргелдеринде чер, шутуктур-малыр ажилдарынни

Республиканын статистика ам арткан хонуктарда ону күү-
гөдөлгөнүн бө чылдың сен- седар ужурулут.

1-й Ишч. медалына ээ чымыздыкты ол бирги беш чымдын ишчү, өзөк чылдың эткем айларында күрөгүнө 102017 центнер этти саткан. Бу чымдын өскө аялдарына дужаган эти этин чымдын ол үстүнө берилгендигинде 482 центнери олууган. Этт сааларын 9 айга берди. Сентябрь 1-ге чейин 5 туу куусеткен. Кызыл айонун планын 102,8 туу күүсөлдү, пландан ажыр 534 центнери ажыр боттаңдыраш, өскө районданды мурпаан. Иши-Хем, Тес-Хем районлары 4,5 туу күүсөлдү, муруну удуруга чоруп турар.

Ажыл-агылдардан Биш-Хем - «Кызыл тарачым» 101,7, Чымыл районда «Ком-Тей» 132, хуу «Шамбалгы» 112,1 туу, шув фабрикачас планын 2,1 атан ажыр куусеткен.

Бай-Тайга району планын 8,1 туу, Мянгу-Тайга 15,6 туу, Өвөр 10,4 туу күүсөлдү, өскө районданды озалаң турар. Бай-Тайга районику жыл-агылдары планнавын 30 туу агын чедирбиз. Мянгу-Тайгада «Мерген-Бурус» чүтөсө 7 центнери этти салып, планчыга 2973 центнери. Өвүркө «Торгальды» 4059 центнер, «Ком-Тей» туу» 2473 центнер, «Коммунизмме орук» 2337 центнер эттин, ичтин сатпаан болгош

Республиканың ажал-агылдары артын каш чоуктурда 97983 центнер этти, күрөгөсө саалар журутту. Моого алгаш көргөсө, дуруштук, өскө аяллар планын күүсөлдик киичиктейин угландары, дарый хемчеттери алыры чууга.

Күрөгө 230000 центнер сүттү саалар планнидан 211838 центнерин саткан йикпе, планин 92,1 туу куусеткен. Ол дээрсе эткем чымдын ол үезине деңизгөсө 18546 центнер хой болган. Сентябрь айда тос айлар планныча чедир 18162 центнер сүттү саалары арктан.

Күрөгөсө сүт сааларын 9 айлар планын Мянгу-Тайга район сентябрьчид бирге чедир 104 туу күүсөлтөн. Өскө аяллар куусөткен райончок Чоюн-Хемчи, Тожу, Каз-Хем болгон. Кызыл районлары 93-99 туу күүсөлдү, тос айларын планын куусөдиринин кырында келген.

Ажыл-агылдардан «Совет Тува» совхоз планын 2,2 катал ажырган. ССР-нин 60 чылы аттыг, «Дев-Терезин», «Искра», СЭКП-ниц ХХП сыздан аттыг, «Коммунизмин хереди», «Саян», «Бурунгаар», СЭКП-ниц ХХV сыздан ат-

планнидан хой сүттү ажа саташ, социалисттер чары тын муруну одурууда ч рул турар. Ол совхозтары сентярь айнын төүчүзүн чедир ам-даа хой сүттү сааларын куралдылары дээрзин үстүндө салчурагалар херечелен турар.

Оюк-биле чергелештир Бай-Тайга, Эрлин районлары планын чүглө 63,6 — 66,6 ху чаа-ла чедирин, чегенин ба дааларын коргутуу, республика планынча багай саалары чедирин турар. Бай-Тайга районику совхозтары, «Торгальды», Кызыл туу, «Октябрь чылы», «УТКА 25 чылы», «Чылыз туу» (Каз-Хем), «О Шанаа—Эрзинин» Чаа орук совхозтан өскөлери, «Кар Хаак», «Х Уугу хурал» совхозтар тос ай планирын хой бузун чедирбизнер.

Сүт саалданын көүгөдө дөш саар инектерин немел чечнер-биле чечерип, планын куусөдир талазы-биле бар ала-куралдылары ажал-агыл совхозогостин удурукчуларынан негесттин турар.

Республиканың ажал-агылдары тос айларда күрөгөсө 12850 центнер дүктү саткан, планнаттыган. Оом 1230

коммунализаттыгын республика-
нычкан ортукм деңизинде
оранчок куду боп турар. Оң
учурунда бп коллективтерде
күш-ажылдын бауаручулугу-
нун кемчелчи өскерлерден ча-
ныс чычала боп турар.

Ам чык төңүзүңе чедир
3,5 ай артык. Бп үеңич ш-
тинде 42,6 млн. рубуаңын
дуг-монтаж ажалларын кы-
нн, ажалында 54 муң дор-
белчин метр шолдуг чуртталга
ажалчынын, 700 ооренчикге
школаларын, 520 орунуг
уруулар албан чедерин, 800
олдугтук клубдарын, 142 млн.
рубуаңын бауаруге күчүл-
дерин түдүгүлөр кирер учу-
ругт. Оз нарын болгаш берге
сорулга, чүге десе эрткен 8
айларда ажалында кизгине
фонуларда 3,5 катат хөйүг
арткан үеде ажалында кирер
ажаар.

Ажал-агай уаутрукчулары-
нын, партия, профивелде бол-
гаш комсомол организациала-
лынын кол сорулгыз болза
ажылгада кирер туудугарга
бүгү күшүг мөөнөзир, ажал-
ды организаторлар экиме-
сан, кижж брузууну салган-
ган сорулгаларын күсүлө-
нүш ээш харгалашкан биделери
дуге ажал-пагы үсөр,
ажылга долзуу-беле болгаш
бауаручулугт ажалдаваз киж-
жиде беле шыгыны демисел-
де чорудары хуңуң негеле-
зи. Бп талазы-беле СЭКП
ТК-нын, ССРЭ-нин Министр-
лер Чөвүленинин болгаш
ВЦСПС-тин күш-ажылдын са-
гыла-чүрүмү күштелдер
дугайында докталаары
ажыл-агай уаутрукчуларын-
га, брузуге коллективтерге
уңг ээрин берип турар.

Уңг ээри беш чылымг үш-
кү чытын чедикчиликте доо-
зуп, СЭКП-нин XXVI съезди-
нин шийтилерин амды-
ралга боттандырырынга туугу
коллективтери боттарың
дугу-хузун кирер учругт.

Кызыл хоорайнын Ле-
нин №9 сонгулда округу-
гундан Тыва АССР-нин
Дээди Соведине депу-
тат сонугу талазы-биле
округ сонгулда комис-
сиязынын составын ба-
дылар дугайында

ТЫВА АССР-НИН
ДЭЭДИ СОВЕДИНИН
ПРЕЗИДУМУНУҢ
ЧАРЛЫЫ

«Тыва АССР-нин Дээди Со-
ведине сонгулдаар дугайы-
нда «Тыва АССР-ни Хоойлу-
лунуң 23, 24, 26, 57 чүгүлде
күсүлө үедеңиздин Тыва АССР-
нин Дээди Соведини Прези-
дунуңун докталаары болза:

Кызыл хоорайнын Ленин
№9 сонгулда округундан Тыва
АССР-нин Дээди Соведине
депутат сонугу талазы-биле
округ соңгулда комиссиянын
хөй-нинти организациалык
болгаш күш-ажылч коллек-
тивтерин дараалык телу-
лечкелерин составын кыдыр
бадылар:

Комиссиянын даргазы—Фана
Панюкова, Мерзлякова—
Кызыл хоорайнын коммунаст
организациалыкын.

Комиссиянын даргазының
оралачыгы—Ондар Кыш-
Чаласов, Дарым—Тыванын
дээд, литература болгаш төңгү
эртем-шиңчел институтундун

центирин саткан, ийнлпк пла-
нын 96 хуу хүсүүстэй. Зрткн
чылдхн ол үзэини дөншил-
лэн 337 центир «дүктү чедир
дужаваан. Бай-Тайга плаын
1102 хуу, Мянгун-Тайга 1288
хуу, Сүт-Хөл 104,2 хуу, Эрэнш
102,3 хуу. Кызыл району
109,3 хуу ажыр күүрү турар.
Уулу өзүрдүл мөрүл турар.
Чоннуу хуузына малымда
1250 центир дүктү салар пла-
нын 156,9 хуу хүсүүстэй, ол
дэргэс плайдн ажыр 711 цент-
р, ажыр саттыгын. Арткан
районнр плаиниын 828,95
хуу чедиргш, ону күсүүлэ-
рингэ, бергээшкннхнр тавар-
жыл турар.

ССРЭ-ннн 60 чылм аттыг,
«Мөгн-Бүрэн», «Тыва», «Күш-
жылднн хостуу», «Республи-
цияннн чалбыжы», «Совет
Тыва», «Морен», «Тав орук»,
«Кара-Казак», «Чивдлгг»,
«Шамбагын», «Х Ухут уралу»
совхохтар плаиннн оналда-
ларын 100-1425 хуу ажыр
хүсүүстөйлү. Дүк са-
лар журулуг совхохтарннн
51-н плаинн күсүүстөйл бол-
гш республика плаинига 518
центирин чедир дужаваан.

«Дөв-Терезин», «Комму-
низмче орук», Карл Марс
аттыг «Хилдггггг», «Искра»,
«Большевик», «Россия», «Өвк»,
«Бүрүнгггг», «Кызыл туз»
(Хаа-Хем), «Бүрэн», «Чоду-
ра» совхохтар дүк са-
лар плаинн 80 хуу бенин чедир-
бэни, Ылангаш-ол ажил-агыл-
лар күрүм мурунуга хой өр-
дг болуп арттышаан.

коллективднн.

Комиссиянн секретары:
Ирина Викторовна Бабушкина
—Бүтү-инновация Альянтар
нын Ленинн Коммунистн
Эмилднннннннннннннннн
ныязылдн.

Комиссиянннннннннннннннн:
Светлана Салчаковна Балчи-
—Шннн солун редакция-
нын коллективднн.

Норжунмаа Шамбаковна
Дамба-Хуурак — республика-
нын № 2 эмилдгнннннннннннн
коллективднн.

Алексей Васильевич Калмы-
кин—Тыва АССР-ннн Камгал-
амгалат министрствонун
ажылдакчыларыннннннннннн
коллективднн.

Людия Павловна Комлева—
Санитар чырдышкыннннннннн
нынннннннннннннннннннннн
коллективднн.

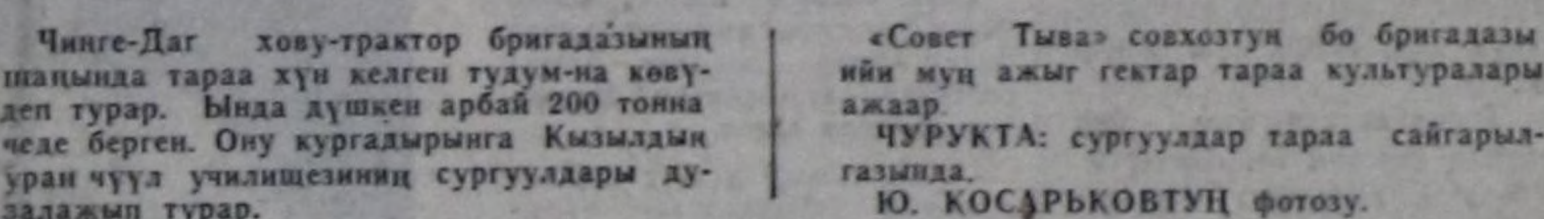
Иван Михайлович Луцкий
№ 7 школанын башкнларынн
болгшнннннннннннннннннннн
коллективднн.

Кузнецова Шамбаковна
Монгут —Шннн солун ре-
дакцияннннннннннннннннн
коллективднн.

Зоя Байровна Самдан —
Тыванын днннннннннннннннн
чыл тегүгү эртем-шннннннннн
ннннннннннннннннннннннннн
коллективднн.

Василий Афанасьевич Сем-
кин—Тываныннннннннннннн
ажыл-айгнннннннннннннннн
техникунннннннннннннннн
коллективднн.

Тыва АССР-нннннннннннннннн
веднннннннннннннннннннннн
Даргэм М. МЕНДУМЕ
Тыва АССР-нннннннннннннннн
веднннннннннннннннннннннн
Секретары Н. БОЙДУ.
Кызыл хоорай,
1983 чылдын сентябрь 12.

Дугине чадар республиканың алдыда көргүзгөн 230300 тонна сизгиениң 125694 тоннасы белгестеткенин. Бо көргүзүрген чымдаң бо үзүндө түрүлгөниң 3200 тунга жонна таланың 105 тунга жонна эрге сизгени белгестеткенин айтып турар. Ылаңгы Талды район планга чедир 17,4 муң тонна, Ууэ-Хем 11,4 муң тонна сизгени белгестер.

Сенаж эртең чымдаң депдилген 20 хуу эйг саздыкылар. Кызыл, Каа-Хем болгаш Талды районнар бо талалык сизге планнарын эээн ашар күүстектеңиз. Ук планын 1969-Хемик 17 хуу, Тес-Хем 20 хуу чедирин, эске районнарын созулде чоруп турар.

Витаминиң сизген далгаңа база эртең чылагалган хад белгестеткенин, ыччалаа-хад ашар күүстектеңиз чедир 1300 тонна сизгени белгестер ужураг. Витаминиң сизге далгаңа бо болгаш планын Кызыл, Талды болгаш Барың-Хемик районнар ашар күүстектеңиз. Бо жамылга Сут-Хез, Бай-Тайга болгаш Чөөн-Хемик районнар жокудан турар.

Богунгс чедир салдыган
силос эрткен чылдагы деңсел-
ден 30 муң тонна хире хой,
ыңчалза-даа ам белеткээри 265
муң тонна Тожудан өске плав-
нын куусеткен район чок. Он
район плавнын дең кезин
бесин кууседиң шывдааза.
Тез-Хем, Овур болгаш Чөөн-
Хемчик районнар силос салыр
плавнын чаз-ла он хуу чедирип
турар.

Кызыл хоорайнын Ленин № 9 сонгулда округундан Тыва АССР-ниң Дээди Сөвединге депутат сонгуур талазы-биле округ сонгулда комиссиязынын составын бадылаар дугайында

ТЫВА АССР-НИН
ДЭЭДИ СОВЕДИНИН
ПРЕЗИДИУМУНУН
ЧАРЛЫ

«Тыва АССР-ниң Дээди Со-
вeдинe сoнгуулаар дугуйла-
ар «Тыва АССР-ниң Хоол-
дуузуң 23, 24, 26, 57 чуула-
рынң үндэслээн Тыва АССР-
ниң Дээди Совeдинe Прези-
дентуунуң доктаады болза:
Кызыл хоорынның Ленин
№9 соңгуула округулан Ты-
ва АССР-ниң Дээди Совeдинe
депутат соңгуур талазы-биле
оңкур соңгуула комиссияны
хей-нигити организациаларың
болгаш күш-ажалчыл коллек-
тивтериниң даразында төлө-
өкчелерини составтын кылдыр
бадылаар:

Комиссиянын даргазы — Фанна Ивланова Мерзлякова — Кызыл хоорайнын коммунисттик уюмдарынын жетекчиси.

Комиссийн секретарь — Ирина Викторовна Бабушкина — Бүтэвчлэлийн Альянтар-ын Ленинч Коммунистг Эвчлэлийн хоорай организа-циязындан.

Комиссионный кепи-гумер:
Светлана Салчакова Балчир
— «Шың» солун редакциязы.
нын коллективиндеи.
Норжунмаа Шиметовна
Дамба-Хуурак — республика.

Алексей Васильевич Камынин—Тыва АССР-ини Калык камгалал министерствозунуң ажылдакчыларының коллективинде.

Иван Михайлович Луцкий —
№ 7 школының башкыларының
болгаш ажылдакчылары.

Монгуш — «Шың» солун редакциязынын коллективинден.
Зоя Баяровна Самдан —
Тыванын дыл, литература бол-

Василий Афанасьевич Семенов — Тываның көдээ ажыл-агый техникумунун коллективинден.

Тыва АССР-ниң Дээди Со.
 вединиң Президиумунуң
 Даргазы М. МЕНДУМЕ.
 Тыва АССР-ниң Дээди Со.
 вединиң Президиумунуң
 Секретары Н. БОЙДУ.

1983 чылдың сентябрь 12.

Национально-
красноярский
Оддд

